

A Beda Hallberg Kungsbackában – Új iskola alternatív formában
Frida Fogelmark, a Beda Hallberg középiskola vezető tanára és Pernilla
Vilumsons, az iskola tanára

Az iskola bemutatása

A Beda Hallberg Gimnázium egy új iskola olyan rugalmas intézkedésekkel, amelyek a diákok egyéni tanulmányain alapulnak. Az alapötlet egy olyan intézmény elindítása volt, amely az „iskola sikerének több tényezőjére” épül, és amely a tanárok és a diákok egyéni igényeinek teljesítésére törekszik. Ezek a tényezők a következők:

- **Pozitív megközelítés**, hogy a diákok kellemesen érezzék magukat az iskolában, és oktatásuk a javukat szolgálja. Hiszünk a diákok képességeiben, tisztelettel bánunk velük, és önálló, egyenlő egyénként kezeljük őket.
- **Világos célok megfogalmazása** – az eredmények hangsúlyozása, és folyamatos visszajelzés a tantárgyat tanító tanártól.
- **Tanulmányi és pályaválasztási iránymutatás biztosítása**, amellyel a diákok megtalálják a nekik megfelelő tanulmányi utat.
- **Együttműködéssel és részvétellel elért minőségi munka** – a tanárok tanulnak egymástól, és bevonják a diákokat a fejlesztési munkába.
- **A diákok igényeinek azonosítása és teljesítése**. Az eljárások garantálják a tanulók eredményeinek szoros nyomon követését, miközben a tanárok készségeit hatékonyan felhasználják a diákok egészségügyi ellátásában.

Célcsoport

Az iskola két diákcsoportot céloz meg: egyrészt azokat, akik kicsi, önkormányzati alternatívát keresnek közvetlenül alsó középfokú iskolából érkezve, másrészt azokat a 16–20 éveseket, akik ismét vissza kívánnak térni tanulmányaikhoz.

Innovatív megközelítés

A Beda Hallbergben **nincs házi feladat**: igyekszünk megtalálni a tanulás és a szabadidő közötti egyensúlyt. Az iskolai nap kohéziós és a tanár vezetésével telik, amelyet közös időtöltés nyit és zár a nap elején és végén.

Nem csupán a diákra, hanem **az egész emberre** és a diákok jó közérzetére összpontosítunk. Úgy véljük, hogy a bizalmon alapuló kapcsolatok jelentős hatással vannak a diákok tanulmányi teljesítményére. A tanár és a diák közötti kapcsolat kulcsfontosságú. A Bedában megpróbálunk aktívan dolgozni a diákokhoz való viszonyunkon és hozzáállásunkon. Minden az ösztönzésen múlik: éreztetni kell a diákokkal, hogy az iskola dolgozói a legjobbat akarják nekik, és azon vannak, hogy minden tudásukkal segítsék őket. Ha igazán elkötelezettek vagyunk az iránt, hogy diákjaink sikereket érjenek el, az növeli a motiváltságukat. (Az ellenőrzések szerint a diákok fontosnak tartják a jó kapcsolatot a felnőttekkel, mivel azok nagy

jelentőséggel bírnak az iskolai motiváció és részvétel szempontjából. Akkor sikeres egy iskola, ha tanári kara elkötelezett a diákok iránt, nagy elvárásai vannak, fogékony az egyéni igényekre, és bízik diákjai képességeiben.) Célunk, hogy a diákokat kompetens és a folyamatokban aktívan részt vevő személyként kezeljük, és törekedjünk arra, hogy holisztikus szemlélettel álljunk hozzájuk.

Alapvető szemlélet a Bedában, hogy az iskolának kell igazodnia a diákhoz, és nem fordítva. Az iskolán múlik, hogy mennyire **felel meg az egyéni körülményeknek és igényeknek**. Kötelességünk, hogy a lehető legjobb feltételeket teremtsük meg a diákok számára a tanuláshoz. (A hagyományos megközelítés szerint a gimnázium az önkéntességen alapul, és a diákok feladata eldönteni, hogy szeretnének-e erőfeszítéseket tenni.)

A **kompetens mentorálás** a coaching szemléleten alapul. Célja, hogy hitet adjon a diákok számára, pozitív megközelítést alkalmazva a kihívásokkal szemben, és támogassa őket abban, hogy az akadályok helyett a lehetőségeket lássák meg.

Egy Beda-diák soha nem marad névtelen. A kicsi és otthonos iskolai környezet **nem enged teret a névtelenségnek**. Megpróbálunk olyan ismerős légkört teremteni, amelyben a tanárok és a diákok megismerhetik egymást, és ahol a tanárok teljes képet kaphatnak az egyes diákok helyzetéről. A Beda tanárai képesek jó kapcsolatot kiépíteni a diákokkal, és olyan támogató környezetet teremteni a számukra, amelyben fontosnak érzik magukat. Jó példa erre, hogy mindennap együtt fogyasztjuk el a reggelit és együtt gondoskodunk az ebédről.

A **bánásmódhoz kapcsolódó értékekről** rendszeresen beszélünk. Aktívan együttműködünk az értékekkel kapcsolatos kérdésekben, és megvitatjuk, mi minősül jó bánásmódnak. Egy világos értékalap nem magától értetődő: rendszeres párbeszédet igényel a felnőttek, illetve a felnőttek és a diákok között. Mindig megpróbáljuk tettekre váltani szavainkat abban a tekintetben, hogy mindenkit egyenlőnek tekintünk, tisztelettel és érdeklődéssel viseltetünk diákjaink iránt, akiket külön egyénként kezelünk. A Bedában a tanárok megpróbálnak strukturált párbeszédet folytatni a diákokkal arról, hogyan szeretnék, hogy bánjanak velük, és ők hogyan bánnak másokkal. A diákokat felkészítik arra, hogy kiálljanak álláspontjuk mellett, meghallgassák a többieket, és készek legyenek az együttműködésre. Már nagyon várjuk, hogy diákjainkkal közös tervet készítsünk az egyenlő bánásmódról.

A szervezeti felépítés, a pedagógiai ügyek és a szervezés tekintetében az önkormányzat adta biztonság (tanulói egészségügyi ellátás, speciális igényekre szabott pedagógia és pályaválasztási tanácsadók) és a pedagógiai szabad gondolkodás **keverékét képviseljük**.

- A diákokra/egyénekre összpontosított intézkedések (egyéni tanulmányi program, ütemterv, tanfolyam, különböző tanulási stílusok támogatása stb.) **segítenek azonosítani és teljesíteni a diákok igényeit**. A Bedában folyamatosan keressük azokat a rugalmas megoldásokat, amelyek lehetővé teszik a diákok számára, hogy a lehető legjobb teljesítményt nyújtsák. Vannak, akik lassabban tanulnak, olyanok is, akik otthonról

szeretnek tanulni, vagy saját munkaterületet akarnak, míg mások zenével szeretnének tanulni vagy egy kényelmes kanapén. Megpróbálunk érdeklődően hozzáállni a diákok egyéni tanulási stílusához, és minden tőlünk telhetőt megtenni, hogy az oktatást a körülményekhez igazítsuk. Olyan megoldásokkal is kísérletezünk, mint például az órák streamingelése, az összefoglalók és a jegyzetek digitális platformon keresztül elérhetővé tétele, tükrözött osztályterem alkalmazása, különböző táblagépes alkalmazások biztosítása speciális igényekkel rendelkezők számára, stb.

- A tanulásra (nem a tananyag tartalmára) összpontosítva – a készségek és kompetenciák, az egyéni célkitűzések, a diákok holisztikus nézeteinek, a mindennapi élethez szükséges kulcskompetenciákkal kapcsolatos készségek támogatásának és az egész életen át tartó tanulásnak a középpontba állítása. A **célok egyértelművé tétele és az eredmények hangsúlyozása**: a Bedában megpróbálunk olyan eljárásokat és munkamódszereket kidolgozni, amelyek révén a diákok rendszeresen képet kapnak arról, milyen szinten állnak a tananyag céljait illetően. A diákok saját maguk határozhatják meg prioritásaikat, és hogyan tudják saját maguk befolyásolni az eredményeiket. Ezen túlmenően rendszeres visszajelzést adunk arról is, hogy miben van szükségük segítségre a tanulmányaik során.
- **Indukciós szemlélet alkalmazása** többek között a „10 jó szokás” (táplálkozás, testnevelés, pozitív gondolatok, stresszmentes élet, új dolgok megtanulása, ismétlés, változatosság, döntéshozatal, barátok és sok nevetés) szem előtt tartásával, és a különböző készségek, az elemzés, a kommunikáció, az empátia, a tanulmányi technikák, az önismeret, kritikus forrásértelmezés, a kreativitás, a problémamegoldás és az együttműködés gyakorlásával. Az indukciós szemlélet biztonságos, pozitív tanulási körülményeket teremt a programon belül.
- A Beda olyan hely, ahol a **diákok egészsége és pályaaorientációja** a tevékenységünk szerves részét képezi (a tanárok és a pályaválasztási tanácsadók közösen dolgoznak azon, hogy a két foglalkozás között közös referenciapontokat találjanak). Szeretnénk, hogy diákjaink jól és fontosnak érezzék magukat, és tudják, merre tartanak. Segítünk diákjainknak abban, hogy felismerjék erősségeiket és gyenge pontjaikat, és hogy tisztában legyenek azzal, mihez van tehetségük.
- **A külvilággal való együttműködés növeli a státuszt és a motivációt.** A Bedában szeretnénk, ha a közeljövőben vállalatokkal és szervezetekkel működhetnénk együtt. Jelenleg egy olyan kutatási projektben veszünk részt, amely a vállalkozói tanulással és az ehhez kapcsolódó készségekkel foglalkozik. Szentül hisszük, hogy a társadalommal és a munkaerőpiaccal való együttműködés hozzájárul ahhoz, hogy a diákok motiváltan végezzék tanulmányaikat. A péntekenként megrendezésre

kerülő „keresztútban” kezdeményezésünk részeként például érdekes embereket hívunk meg a munkaerőpiacról. A diákoknak lehetőségük nyílik arra, hogy kérdéseket tegyenek fel a vendégnek, és többet megtudjanak a „külvilágról”.

Hathatós részvétel:

A kezdetektől fogva **közösen építjük az iskolát a diákokkal és a tanárokkal**. Fantasztikus lehetőségünk van egy olyan iskola kialakítására, amelyet szeretnénk, és amelyben hiszünk. Nagyon motiváló mind a tanárok, mind a diákok számára, hogy gyakorlatilag a bútorok és a felszerelések beszerzésétől az oktatási megoldásokig mindenbe bevonjuk őket. Ez mindenkitől rugalmasságot és kreatív gondolkodást kíván. Egy új iskola létrehozásában mindenkinek részt kell vennie.

A Beda munkatársai **konszenzust** alakítanak ki **az oktatás alapértékeiről és a vezetésről**. Együttműködünk az eredmények javítása érdekében – segítünk egymásnak, hogy reagáljunk az egyes esetekben felmerülő kihívásokra és dilemmákra, valamint általánosságban véve a pedagógiai vezetésre. A vezető tanár szorosan együttműködik a munkacsoporttal, és rendszeres kapcsolatot tart fenn a tanárokkal és a diákokkal.

A tanárok tanulnak egymástól és ösztönzik a diákokat. A tanárok szorosan együttműködnek egymással és a diákokkal, és nemcsak a diákokat, hanem egymást is segítik. Ilyenformán megismerik egymás képességeit és kompetenciáit, megosztják egymással tapasztalataikat és együttműködnek, hogy a diákok a képességeiknek megfelelő oktatást kapjanak. A közös munka, a visszajelzés és az újdonságok elsajátítása a munka fontos része.

Minőség-ellenőrzés – folyamatosan keressük azokat a lehetőségeket, amelyekkel javíthatjuk a munkát és bevonhatjuk a diákokat a párbeszédbe.

- A Beda olyan alternatív tanulási környezetet hozott létre, amely több szinten is beavatkozásokat tartalmaz:
- Idetartoznak például: diákközpontú tanácsadás, mentorálás, tanítási stílus, tanulmányi program
- Iskolai (szervezeti) szinten: A készségalapú tanítás nem csupán tananyagból, ütemtervből, tanulmányi programokból, az órák sorrendjéből stb. áll.

A Beda Hallberg Gimnázium sikerét az fogja meghatározni, hogy mennyire sikerül inspirálni a diákokat a tanulásra, mennyire fogják tudni alkalmazni az itt tanultakat a nagybetűs életben, és milyen mértékben sikerül alkalmazkodnunk a diákok egyéni igényeihez.

Anna-Lena Näsström, igazgató-helyettes

anna-lena.nasstrom@kungsbacka.se

Frida Fogelmark igazgató jelenleg szülési szabadságát tölti